

Jätteen perusmäärittelyn kysyntä on kasvanut hiljalleen kaatopaikkakelpoisuusoppaan julkaisemisen jälkeen.

Testien tarve kasvaa

Jätteen kaatopaikkakelpoisuustestien kysyntä on lisääntynyt hitaammin kuin alan palvelujen tuottajat olisivat odottaneet.

Jätteen ominaisuuksien määrittelyä ja siihen liittyviä laboratoriopalveluja sekä testejä tarjoavat organisaatiot ovat huomanneet, että palvelujen kysyntä on kasvanut vasta hiljattain, vaikka niin sanottu kaatopaikkakelpoisuusopas on ollut voimassa pian kolme vuotta.

Valtioneuvoston asetus kaatopaikoista annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta annettiin maaliskuussa 2006. Asetuksen mukaan kaatopaikalle saa sijoittaa vain kaatopaikan luokituksen mukaisia jätteitä.

”Kaatopaikkakelpoisuustestien kysyntä on lisääntynyt pikku hiljaa oppaan ilmestymisen jälkeen. Vuonna 2006 yritykset ja yhteisöt olivat vielä odottavalla kannalla. Vuoden 2007 loppupuolella palvelujen kysyntä alkoi kasvaa. Vasta nyt on asiakaskunnalle alkanut selkiytyä, mitä kannattaa testata”, kertoo Labtiumin Kuopion laboratoriopäällikkö **Lea Hämäläinen**.

”TIETO KULKENUT HITAASTI”

Myös Novalabin toimitusjohtaja **Matti Mäkelä** on samansuuntaisia havaintoja.

”Kysyntä on kasvanut vähitellen. Tuntuu, ettei monikaan ole vielä edes noteerannut uusia vaatimuksia. Tieto menee hitaasti perille”, Mäkelä luonnehtii ja jatkaa:

”Kaatopaikkakelpoisuusopas lisäsi palvelujemme kysyntää jonkin verran. Asetuksen jäl-

keen on kysely erityisesti teollisuuden jätteen analyysipalveluja. Jätelaitokset ovat myös heränneet. Asetus on näkynyt myös meidän analyysivalikoimiemme ja menetelmiemme muuttumisena.”

VTT:n erikoistutkija **Jutta Laine-Ylijoen** mukaan palvelujen kysyntä on kasvanut muutamien jätemateriaalien osalta.

”Olisimme kuvitelleet, että kaatopaikkakelpoisuusopas olisi vaikuttanut enemmän palvelujen kysyntään heti ilmestyttyään. Perusmäärittelyä kysytään nyt ehkä enemmän pienissä jäte-erissä, pienempien laitosten tuottamien jätteiden tutkimusten osuus on suhteessa kasvanut”, Laine-Ylijoki arvioi. Hän korostaa, että jätteen ominaisuuksien tunteminen on lähtökohta myös jätteen hyötykäytön suunnittelussa.

Asetuksen mukaan jätteen ominaisuuksia on arvioitava jätteen koostumuksen, orgaanisen aineksen määrän ja hajoavuuden, jätteen haitallisten aineiden määrän ja liukoisuusominaisuuksien sekä jätteen ja siitä muodostuvan kaatopaikkaveden ekotoksilogisten ominaisuuksien perusteella.

Asetuksessa määritetään periaatteet ja menettelyt jätteiden kaatopaikkakelpoisuuden arvioimiseksi sekä raja-arvot ja muut perusteet jätteiden hyväksymiseksi kulloisenkin luokituksen mukaiselle kaatopaikalle. Jätteen haltijan on seurattava jätteen laatua vastaavuustestauksin.

Kaatopaikkakelpoisuuden arvioinnissa sovelletaan kolmitasoista menettelyä: jätteen perusmäärittely, jätteen vastaavuustestaus ja kaatopaikalla tehtävä jätteen tarkastus.

Käyttöpäällikkö **Satu Portti** Napapiirin Residuumin Kuusiselän kaatopaikalta kertoo, että jätettä tuovat asiakkaat ovat olleet hyvin valveutuneita asiassa ja osanneet teettää vaadittavat kaatopaikkakelpoisuustestit kiitettävästi etukäteen.

”Olemme teettäneet vain muutaman laboratorioanalyysin omaan piikkiin asiakkaan jätteistä, jos jäte on jo tuotu meille ja meillä on herännyt epäily sen ominaisuuksista”, Portti sanoo.

EU:n pohjoisimmalle kaatopaikalle tuodaan pääasiassa yhdyskunta- ja rakennusjätteitä, joten testejä tarvitaan harvoin.

”Rovaniemellä ei ole kovasti teollisuutta, jolta meille tulisi jätteitä, jotka pitäisi asetuksen mukaan tutkia.”

Pientä kritiikkiä Portti antaa kaatopaikkakelpoisuusoppaan vaikeaselkoisuudelle.

”On haastavaa osata tulkita opasta ilman kemistin koulutusta ja kertoa asiakkaalle, millaisia testejä vaaditaan missäkin tilanteessa. Toimimme kuitenkin hyvässä yhteistyössä paikallisten laboratorioiden ja myös Lapin ympäristökeskuksen kanssa. Sieltä saa kysyä apua ja neuvoja”, Portti toteaa.

ELINA SARINEN